

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/3/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2325010599
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2325010599.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Juraja Dziaka, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin lúpeže podľa §188 ods.1, ods.2 písm.c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm.a) Trestného zákona, spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta sp.zn.11T/42/2025-464 zo dňa 03.12.2025, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10.02.2026 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného A. B., nar.XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta sp.zn.11T/42/2025-464 zo dňa 03.decembra 2025 (ďalej „ napadnutý rozsudok“) bol obžalovaný A. B. uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa §188 ods.1, ods.2 písm.c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm.a) Trestného zákona, spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 18.02.2025 v čase o 16.38 hod. v Šali na ulici P. Pazmáňa 60 pri záložni Inbox s.r.o. po tom, čo vyšiel D. E. zo záložne, sa tento pristavil pri A. B. a F. C. (o ktorého vine nebolo zatiaľ právoplatne rozhodnuté), čakajúcimi vonku, pričom F. C. mu povedal, aby mu dal všetky peniaze, s čím D. E. nesúhlasil a počas slovnej výmeny ho A. B. udrel dlaňou do hlavy a F. C. držal po celý čas v pravej ruke nôž, ktorým sa zaháňal smerom k poškodenému a počas toho mu povedal „rozjebem ti hubu“, ďalej povedal, že keď mu nedá peniaze, tak ho dopichá a zabije, na čo D. E. dal F. C. 20 € bankovku, po čom z miesta odišiel.

Okresný súd Galanta (ďalej „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom obžalovanému za tento skutok uložil (citácia) : „, Podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 37 písm. m) a § 38 ods. 3 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad na 1 (jeden) rok.

Podľa § 77 ods. 4 Trestného zákona, s poukazom na § 51 ods. 3, ods. 4 Trestného zákona, počas trvania ochranného dohľadu obmedzenia a povinnosti:

- príkaz zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie,
- zákaz užívania omamných a psychotropných látok (drog) a narábania s nimi.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku nahradiť poškodenému D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt G. H. XXX/XX, E., okr. Michalovce, škodu vo výške 20 €.“

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok odôvodnil v rozsahu č.l.464-467 spisu.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote a to ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní podal odvolanie obžalovaný A. B. (č.l. 458 spisu), ktoré prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil podaním zo dňa 16.12.2025, doručeným okresnému súdu dňa 17.12.2025 (č.l.472-474 spisu) a doplnením odvolania zo dňa 13.01.2026, doručeným krajskému súdu dňa 16.01.2026 (č.l.533-535 spisu). Prokurátor prítomný na hlavnom pojednávaní sa vzdal práva na podanie odvolania (č.l.458 spisu).

Obžalovaný A. B. v písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom svojho obhajcu (č.l.472-474 spisu) podal odvolanie proti :

- výroku o vine
- výroku o treste
- výroku o uloženom ochrannom dohľade
- výroku o uložení obmedzení a povinností
- výroku o náhrade škody
- proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo.

Podané odvolanie odôvodnil (zostručnené a zhrnuté) :

Súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na spoľahlivé zistenie skutkového stavu. Skutkové závery o vine obžalovaného sú založené prevažne na domnienkach o možnom priebehu skutku, nie na jednoznačných a nespochybniteľných dôkazoch. Z rozhodnutia nevyplýva, že by súd odstránil existujúce rozpory vo výpovediach svedkov, ani že by sa riadne vysporiadal s dôkazmi svedčiacimi v prospech obžalovaného.

Z vykonaného dokazovania nevyplýva naplnenie objektívnej ani subjektívnej stránky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona.

· nebolo preukázané použitie násilia alebo hrozby bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci,

· nebol preukázaný úmysel obžalovaného prekonať odpor poškodeného za účelom získania veci,
· samotná jednorazová facka bola spontánnou reakciou na verbálnu urážku poškodeného a nesmerovala k zmocneniu sa cudzej veci.

Žiadny zo svedkov nepotvrdil, že by obžalovaný požadoval peniaze, vyhráždal sa poškodenému alebo voči nemu vystupoval násilne v lúpežnom úmysle.

Neboli preukázané zákonné podmienky spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona:

- nebola preukázaná dohoda ani spoločný úmysel obžalovaného so spoluobvineným,
- neexistuje dôkaz o rozdelení úloh ani o koordinovanom spoločnom konaní,
- konanie obžalovaného bolo po celý čas pasívne a odlišné od konania spoluobvineného.

V danom prípade ide o excesívne a samostatné konanie spoluobvineného, ktoré nemožno automaticky pripísať obžalovanému.

Súd nesprávne aplikoval kvalifikačný znak závažnejšieho spôsobu konania – spáchanie skutku so zbraňou (§ 138 písm. a) TZ).

- nôž mal počas skutku výlučne pri sebe spoluobvinený,
- nebolo preukázané, že by obžalovaný vedel o úmysle použiť zbraň,
- nebola preukázaná dohoda o použití zbrane ani vedomosť obžalovaného o jej použití.

Podmienky § 122 ods. 3 Trestného zákona preto neboli splnené a kvalifikačný znak nemožno obžalovanému pričítať, a to ani pri aplikácii zásady in dubio pro reo.

Súd sa nezaoberal zákonnosťou obstarania kamerového záznamu, hoci ten predstavoval zásadný usvedčujúci dôkaz.

- nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok monitorovania verejného priestoru,
- absentuje preukázanie informovania dotknutých osôb o monitorovaní,
- dôkaz bol vykonaný bez posúdenia jeho súladu so zákonom č. 18/2018 Z. z. a nariadením GDPR.

Nezákonný dôkaz nemôže tvoriť podklad pre výrok o vine.

Súd prvého stupňa nerešpektoval zásadu rozhodovania v pochybnostiach v prospech obžalovaného, hoci:

- existujú zásadné pochybnosti o naplnení znakov skutkovej podstaty,
- nebola preukázaná vedomosť obžalovaného o zbrani,
- výpovede svedkov sú rozporné a nejednoznačné.

Keďže výrok o vine je založený na nesprávnych skutkových a právnych záveroch, je neudržateľný aj výrok o treste, ochrannom dohľade, uložení obmedzení a povinnostiach a o náhrade škody.

V závere navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por., vec vrátiť na nové konanie a rozhodnutie, prípadne rozhodnúť tak, že obžalovaný bude podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodený spod obžaloby, keďže nebolo preukázané, že skutok spáchal.

Následne podaním zo 16.01.2026 (č.l.533-535 spisu) doplnil odôvodnenie odvolania (zostručené a zhrnuté), keď v nadväznosti na okolnosti uvedené v predchádzajúcom odôvodnení doplnil odvolanie v ktorom poukazuje na stranu 5 odôvodnenia, v ktorej na jednej strane súd konštatuje, že podľa výpovede obžalovaného sa na skutku nepodieľal a jeho napadnutie poškodeného nesúviselo so skutkom, na druhej strane však preberá tvrdenie poškodeného, že peniaze pýtal aj obžalovaný. Takto vzniká vnútorný rozpor skutkových záverov, ktorý súd presvedčivo neodstránil.

Súd zároveň neprípustne špekulatívne hodnotí obhajobu, keď tvrdí, že verzia o facke pre urážku bola „vymyslená až neskôr“, pričom tento záver nie je opretý o dôkazy, ale o domnienky o motivácii obžalovaného.

Obžalovaný namieta, že uvedenú verziu uviedol konzistentne už:

- hneď po zadržaní 18.02.2025 v procesnom postavení podozrivého (zápisnica – citovaný opis urážky a facky),
- a následne aj na hlavnom pojednávaní 13.08.2025, teda ešte pred výsluchom svedka A. B. (24.09.2025).

Záver súdu o „dodatočnej konštrukcii“ je preto skutkovo nesprávny a nepreskúmateľný.

Svedok A. B. na hlavnom pojednávaní (24.09.2025) výslovne uviedol, že:

- nepočul žiadne vyhrážky,
- nepočul, že by obžalovaný pýtal peniaze.

Súd tejto výpovedi nepriznal náležitú dôkaznú váhu, resp. ju relativizoval bez konkrétnych, preskúmateľných dôvodov, hoci ide o jediného priameho svedka s možnosťou vnímať verbálne prejavy účastníkov.

Za tejto dôkaznej situácie mal súd pri existencii rozporných verzií (poškodený vs. svedok) postupovať v zmysle prezumpcie nevinu a zásady in dubio pro reo, nie vyložiť pochybnosti v neprospech obžalovaného.

Súd označuje kamerový záznam za „najobjektívnejšieho svedka“, avšak:

- záznam podľa obžalovaného neobsahuje zvuk, je snímaný z väčšej diaľky, a preto nie je spôsobilý verifikovať obsah rozhovorov (vyhrážky, požiadavky na peniaze),
- napriek tomu súd z neho vyvodzuje záver, že spoluobžalovaný už „istý čas pýtal peniaze“ a „zaháňal sa nožom“, čo bez zvuku a bez detailnej zachytiteľnosti verbálnych prejavov predstavuje nedovolený skutkový inferenčný skok.

Osobitne sa namieta aj procesný nedostatok: súd sa mal pred vykonaním dôkazu vysporiadať so zákonnosťou vyhotovenia a použiteľnosti kamerového záznamu (táto námietka sa viaže aj na pôvodné odvolanie).

Obžalovaný opätovne poukazuje na:

- absenciu objektívnej stránky lúpeže v jeho konaní (facka nebola prostriedkom na prekonanie odporu za účelom zmocnenia sa veci),
- absenciu subjektívnej stránky (žiadny úmysel zmocniť sa cudzej veci).

Facka bola impulzívnou reakciou na urážku, nie konaním v lúpežnom úmysle; preto jeho konanie nemôže byť subsumované pod lúpež (ani kvalifikovanú), nanajvýš by mohlo ísť o iný, miernejší delikt (prečin/priestupok) – podľa skutkového základu.

Ako podporný argument uvádza aj okolnosti k motívu: pri zadržaní mal pri sebe hotovosť a osobné cennosti, čo podľa obžalovaného spochybňuje racionálny motív lúpeže (ide o argument k pravdepodobnosti úmyslu, nie náhradu dokazovania).

Keďže poškodený sa opakovane nedostavil a súd vykonal dôkaz jeho výpoveďou len prečítaním zápisnice (§ 263 ods. 3 písm. a) Tr. por.), obžalovaný namieta, že:

- tým došlo k oslabeniu kontradiktórnosti a možnosti účinnej obhajoby (bez priameho výsluchu a konfrontácie),
- súd bez kritickej reflexie prevzal obsah takejto „procesne izolovanej“ výpovede ako kľúčový podklad pre vinu.

V tejto súvislosti obžalovaný namieta aj odmietnutie jeho návrhu na znalecké dokazovanie (psychológia – dôveryhodnosť poškodeného). Pri absencii priameho výsluchu poškodeného mala byť otázka dôveryhodnosti podľa obžalovaného zásadná; odmietnutie dôkazu preto považuje za zásah do práva na obhajobu a rovnosti zbraní.

Aj keby odvolací súd nevyhovел námietkam k vine, obžalovaný napáda výrok o treste ako neprimerane prísny:

- namieta aplikáciu § 38 ods. 3 TZ (zvýšenie dolnej hranice o 1/3) a následné uloženie 9 rokov,
- poukazuje na zásady primeranosti a individualizácie trestu (§ 33a TZ) a nedostatočné zohľadnenie miery zavinenia a individuálnej účasti (najmä vo vzťahu k spoluobžalovanému).

Z dôvodov vyššie uvedených obžalovaný navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por.) a vec vrátiť na nové konanie (§ 322 ods. 1 Tr. por.), alebo rozhodnúť meritórne oslobodením podľa § 285 písm. c) Tr. por., keďže nebolo preukázané, že skutok spáchal.

Konanie na odvolacom súde:

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvom stupni; o odvolaní proti rozsudku súdu podľa § 16 ods. 2 rozhoduje Krajský súd v Trenčíne. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 Trestného poriadku

(1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

(2) Ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa riadila nesprávnym poučením súdu.

(3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 Trestného poriadku:

(1) Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

(2) Ak bolo podané odvolanie v prospech obžalovaného proti výroku, ktorým bol uznaný za vinného, a odvolací súd tento výrok nezrušuje, preskúma v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste a ďalších výrokov, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

(3) Ak bola odvolaním napadnutá časť rozsudku týkajúca sa len niektorej z viacerých osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozsudkom, preskúma odvolací súd podľa odseku 1 len tú časť rozsudku a predchádzajúceho konania, ktorá sa týka tejto osoby.

Krajský súd ako odvolací súd skôr než začal plniť svoju prieskumnú povinnosť podľa § 317 Trestného poriadku bol povinný skúmať, či odvolanie bolo podané včas (§ 309 Trestného poriadku), či ho podala oprávnená osoba (§ 307, § 308 Trestného poriadku) a či nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo späťvzatiu podaného odvolania (§ 312, § 313 Trestného poriadku), alebo či nebolo podané proti výroku proti ktorému nie je prípustné (§ 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, § 334 ods. 4 Trestného poriadku).

Odvolací súd podané odvolanie preskúmal a dospel k záveru, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba v zákonnej lehote a proti výroku o vine a trestu, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný, nie je však dôvodné.

Konanie na okresnom súde, ktoré napadnutému výroku o vine a treste predchádzalo :

- vznesenie obvinenia bolo obžalovanému oznámené dňa 19.02.2025.

- prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal dňa 09.06.2025 obžalobu pod č. 2Pv 90/25/2202 na obžalovaného A. B. a spoluobžalovaného F. C..

- obžalovaný B. na hlavnom pojednávaní dňa 13.08.2025 neurobil vyhlásenie, či sa cíti byť vinný zo spáchania skutku a odmietol vypovedať, rovnako využil svoje právo nevypovedať aj v prípravnom konaní.

- spoluobžalovaný C. na hlavnom pojednávaní dňa 13.08.2025 urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, a k veci využil svoje právo nevypovedať. Rovnako využil svoje právo nevypovedať aj v prípravnom konaní. Po prijatí vyhlásenia spoluobžalovaného vyhlásil okresný súd dňa 24.09.2025 rozsudok, ktorým uznal spoluobžalovaného C. za vinného v zmysle podanej obžaloby.

- súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie prečítaním výpovede poškodeného D. E. (§ 263 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov) č.l.457 spisu, vypočutím svedka A. B. č.l.360-361 spisu
- po vypočutí svedka A. obžalovaný zmenil svoje rozhodnutie a vo veci vypovedal č.l.361 spisu
- bol prečítaný znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, MUDr. Mária Straku č. 67/2025 zo dňa 18.04.2025 (č.l.247 spisu) a prečítané listinné dôkazy a to : list obž. B. č.l.361, spis Okresného súdu Galanta sp.zn.11T/11/2024 – z neho rozsudok a trestný rozkaz s doručenkou, zápisnica o zadržaní obžalovaného B. z.č.28, opatrenie s fotodokumentáciou (č.l.108), zápisnica o vydaní veci (č.l.152 spisu), zápis o dychovej skúške (č.l.153-154,160 spisu), relácie na osobu obžalovaného (č.l.197,199, 204), a bol prehratý záznam získaný vydaním veci (č.l.152).

Odvolací súd za účelom prejednania odvolania obžalovaného vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti prokurátora krajskej prokuratúry, obžalovaného A. B., obhajkyne obžalovaného, u ktorých lehota podľa § 292 ods.4 Trestného poriadku bola zachovaná. Prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť. Obhajkyňa obžalovaného (podľa substitučnej plnej moci a súhlasu obžalovaného, aby ho na verejnom zasadnutí zastupovala) uviedla, že obžalovaný od počiatku nepopiera fyzický kontakt s poškodeným, avšak trvajú na tom, že toto konanie nemá žiadnu príčinnú súvislosť s lúpežným prepadnutím voči poškodenému. Neboli naplnené znaky trestného činu lúpeže a to tak v základnej ako aj v kvalifikovanej podstate. Obžalovaný nemal motív lúpežne prepadnúť poškodeného a rovnako nebola žiadna dohoda s už ods. C.. Trest v trvaní 9 rokov považuje za drakonický a neprimerane prísny. V závere navrhla napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne, aby odvolací súd sám rozhodol o oslobodení obžalovaného. Obžalovaný A. B. namietal neprimeranosť trestu, nakoľko nespáchal trestný čin, ktorý sa mu kladie za vinu. Privolal inšpekciu MS SR na vyšetrovateľa, na prokurátora, sudcu okresného súdu, nakoľko svedok vypovedal, že čo je napísané v zápisnici je lož. Je mu ľúto, že dal facku poškodenému a napísal mu aj ospravedlňujúci list.

Po komplexnom preskúmaní obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, postupoval v súlade s Trestným poriadkom, na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné dôkazy v rozsahu potrebnom pre náležité zistenie skutkového stavu veci nevyhnutného pre zákonné a objektívne rozhodnutie. Okresný súd tiež dodržal všetky zákonné ustanovenia, zmyslom ktorých je zabezpečenie práva obžalovaného na obhajobu, následne v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku vykonané dôkazy vyhodnotil po uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel tak ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré zodpovedajú vykonaným dôkazom.

Následne v odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku stručne a jasne vyložil, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si vzájomne odporujú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa okresný súd riadil, keď rozhodol o uznaní viny obžalovaného zo skutku, pre ktorý bol postavený pred súd. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na vykonané dôkazy, bolo v posudzovanej veci nepochybne preukázané, že skutok tak, ako ho prvostupňový súd ustálil, sa stal a že tento spáchal obžalovaný A. B. s už odsúdeným F. C.. Odvolací súd nemá podstatné výhrady voči napadnutému rozsudku a jeho odôvodneniu, preto si odôvodnenie napadnutého rozsudku v značnej miere osvojuje a v podrobnostiach na neho poukazuje.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa odvolací súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018).

Ak si potom nadriadený súd osvojuje správnosť záverov napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je jeho úlohou zamerať sa výlučne na riešenie odvolacích námietok obžalovaného.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral

Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Primárnym cieľom tejto zásady je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom trestného konania a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov, spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu. (Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/7/2012 z 30. januára 2013).

Každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie vo veci musí byť v súlade s uvedenou zásadou spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať žiadnu pochybnosť. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane nevylučujú možnosť iného alebo opačného záveru. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady „in dubio pro reo“, t.j. v pochybnostiach v prospech obvineného. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To/8/2018 z 20. februára 2019).

Na preukázanie toho, či sa skutok, pre ktorý bola osoba obžalovaná, stal, ako i na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych i nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov a skutočností, ktoré vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku, t.j. či sa skutok stal, či z jeho spáchania obžalovaného spoľahlivo usvedčujú a súčasne vylučujú možnosť akéhokoľvek iného právneho záveru. Výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania sa stal. To platí obzvlášť vtedy, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú, pričom rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov. Na tomto mieste je nutné zdôrazniť, že ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok. V trestných veciach musia byť dôkazy totižto nad slnko jasnejšie (lat. In criminalibus probationes debent esse luce clariores).

Odvolačný súd vychádza zo zásady, že hodnotenie dôkazov a skutkové závery sú primárne doménou súdu prvého stupňa, ktorý dôkazy vykonal bezprostredne, pričom zásah odvolacieho súdu prichádza do úvahy len pri zjavnej nelogickosti, neúplnosti alebo rozpore so zásadami trestného konania. Takéto vady odvolací súd nezistil, nakoľko z vykonaného dokazovania a to najmä výpovede poškodeného D. E. a kamerového záznamu potvrdzujúceho jeho výpoveď mal preukázané, že potom, ako poškodený opustil záložňu, čakali na neho traja a začali sa mu vyhrážať, že všetky peniaze ktoré má v kapse má dať, keď nedá, tak „vidíš ten veľký nôž, tak s tým ťa zabijeme“. Povedal im, že nemá peniaze, bol v záložni založiť hudobný nástroj, „znova mi začali vyhrážať, že daj peniaze, lebo zomrem. Potom som dostal prvý úder na tvár, ja som sa bál a potom som dal 20,-eur F.. Uvedený skutkový dej je zachytený na kamerovom zázname Mestskej polície mesta Šaľa a potvrdzuje priebeh skutku. Rovnako svedok A. B. vo svojej výpovedi zo dňa 19.02.2025 vykonanej za prítomnosti obhajcu JUDr. Bánosa na otázku vyšetrovateľa : „Počuli ste o čom sa presne rozprávali C., A. a ten tretí chlap?“ Svedok uviedol : „Nie, len počul som daj mi peniaze, okamžite, nezabijem nikto nič nepovedal, také som nepočul. Daj mi peniaze povedal aj I. aj A..“

Odvolačný súd sa nestotožnil s námietkou obžalovaného, podľa ktorej kamerový záznam z verejného priestranstva nemal byť použitý ako dôkaz z dôvodu údajného rozporu s predpismi o ochrane osobných údajov (najmä pre absenciu upozornenia o monitorovaní).

Zo spisu vyplýva, že kamerový záznam pochádza z kamerového systému prevádzkovaného verejnou mocou (mestom prostredníctvom mestskej polície) za účelom ochrany verejného poriadku, ochrany života, zdravia a majetku, ako aj odhaľovania protiprávnej činnosti. Nešlo o záznam zadovážený utajovaným či svojvoľným spôsobom, ale o záznam vyhotovený v rámci plnenia zákonných úloh mestskej polície. Z obsahu spisu vyplýva, že záznam bol zabezpečený procesne korektným spôsobom vydaním veci oprávnenou osobou A. A. A. dňa 19.02.2025.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že ani prípadné pochybnosti o splnení všetkých administratívnych informačných povinností pri prevádzke kamerového systému samy osebe automaticky neznamenajú procesnú nepoužiteľnosť dôkazu v trestnom konaní. Vždy je potrebné posudzovať konkrétne okolnosti, najmä či došlo k neprimeranému zásahu do základných práv, a zároveň zohľadniť, že ide o verejné priestranstvo a legitímny cieľ ochrany spoločnosti pred kriminalitou. V prejednávanej veci navyše kamerový záznam nepredstavuje jediný usvedčujúci dôkaz; bol hodnotený spolu s ďalšími dôkazmi.

Samotné tvrdenie obžalovaného o absencii upozornenia na monitorovanie priestoru nebolo v konaní preukázané. Skutočnosť, že ulice P. Pazmáňa 60 pri záložni Inbox s.r.o. je monitorovaná kamerovým systémom je všeobecne známou skutočnosťou („notorickou“), ktorú v zmysle procesných predpisov netreba dokazovať. Táto informácia je verejne dostupná aj na oficiálnom webovom sídle mesta Šafa v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov (GDPR).

Odvolačný súd zároveň zdôrazňuje, že kamerový záznam bol hodnotený len v rozsahu jeho objektívnej výpovednej hodnoty, najmä pokiaľ ide o priebeh udalosti, prítomnosť osôb, časovú následnosť, viditeľné držanie noža spoluobžalovaným a úder poškodeného. Skutočnosť, že záznam neobsahuje zvukovú stopu, nemá vplyv na jeho procesnú použiteľnosť, ale len na hranice jeho dôkaznej sily. V danom prípade záznam nebol jediným dôkazom, ale bol hodnotený spolu s výpoveďou poškodeného a svedka A. B.. V tejto súvislosti/otázke procesnej využiteľnosti obrazového záznamu ako dôkazného prostriedku odvolací súd poukazuje na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho (viď napr. uznesenie dovolacieho súdu zo dňa 27.01.2021 sp. zn. 1Tdo/48/2020) a zhrňujúco uvádza, že

- na hlavnom pojednávaní dôkazne vykonaný obrazový záznam (ktorý, ako je už uvedené, nebol jediným/rozhodujúcim dôkazom viny obžalovaného) v procese dokazovania slúžil primárne na posúdenie dôkaznej hodnoty obžalovaného usvedčujúcej informácie podanej súdu zo strany poškodeného a svedka A. B., t. j. slúžil na overenie spoľahlivosti/hodnovernosti ich výpovedí v ich súhrne.

- predmetný obrazový záznam bol medzi dôkazné prostriedky v rámci tohto trestného konania zahrnutý/získaný Trestným poriadkom predpokladaným (a teda zákonným) spôsobom (a to vydaním veci). Informácie z daného obrazového záznamu plynúce teda, ak by aj ich získanie nebolo súladné s Trestným poriadkom (čo však nie je tento prípad), by nezaťažovali (cez aplikáciu tzv. teórie plodov z otráveného stromu) ďalšie/iné dôkazné informácie podporujúce obžalobu a plynúce z pred súdom vykonaných dôkazných prostriedkov, nakoľko od seba nie sú závislé (t. j. ak by aj daný obrazový záznam neexistoval, stále by ostávali ostatné dôkazy jednoznačne svedčiace vinne obžalovaného, a to vo svojom súhrne od výpovede poškodeného, cez výpoveď svedka B. až po listinné dôkazy).

Odvolačný súd sa teda nestotožnil s tvrdením obžalovaného, že skutkové zistenia sú nejasné alebo neúplné. Súd prvého stupňa vychádzal z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a v odôvodnení preskúmateľne uviedol, prečo uveril verzii poškodeného podporenej kamerovým záznamom a skoršou výpoveďou svedka A. B. z prípravného konania, a prečo nepovažoval obhajobu obžalovaného za vierohodnú.

Odvolačný súd pripomína, že samotná existencia rozporných výpovedí neznamená automaticky porušenie zásady zistenia skutkového stavu; podstatné je, aby súd rozpory vyhodnotil a racionálne vysvetlil, prečo jednej verzii uveril. Napadnuté rozhodnutie týmto požiadavkám vyhovuje. Zároveň zdôrazňuje, že odlišné hodnotenie dôkazov obžalovaným samo osebe nezakladá dôvodnosť odvolania; význam má len taká námietka, ktorá preukazuje logický rozpor, neúplnosť dokazovania, prípadne arbitrárnosť skutkových záverov. Takéto pochybenia odvolací súd nezistil.

Inak povedané, v prejednávanej veci sú kľúčové najmä:

- výpoveď poškodeného z prípravného konania (vykonaná čítaním podľa § 263 ods. 3 písm. a) Tr. por.),
- výpoveď svedka A. B. (vrátane čítania jeho skoršej výpovede pre rozpory),
- a na podporu oboch (ako je už uvedené vyššie) kamerový záznam z mestského kamerového systému, Z týchto dôkazov súd prvého stupňa správne ustálil, že skutok prebehol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku: spoluobžalovaný C. (s nožom) pod hrozbami požadoval peniaze, obžalovaný sa do skutku aktívne zapojil fyzickým útokom na poškodeného a poškodený bezprostredne po tom vydal bankovku 20 €.

K obhajobnej argumentácii obžalovaného, že v čase zadržania mal pri sebe hotovosť (24,50 €) a osobné veci, z čoho vyvodzuje absenciu racionálneho motívu spáchať lúpež, odvolací súd uvádza, že existencia hotovosti pri zadržaní nevyklučuje účasť na lúpeži, ani nie je rozhodujúcim kritériom pre posúdenie úmyslu. Úmysel pri zločine lúpeže je potrebné vyvodzovať predovšetkým z objektívne zisteného priebehu skutku, časovej následnosti konania, jeho kontextu a z toho, či konanie obžalovaného bolo spôsobilé slúžiť ako prostriedok k zmocneniu sa cudzej veci. Skutočnosť, že obžalovaný má pri sebe

vlastné peniaze, nie je právnou ani logickou prekážkou záveru o jeho úmyselnej účasti na násilnom majetkovom trestnom čine.

K obhajobe obžalovaného, že poškodeného udrel výlučne z dôvodu verbálnej urážky a bez akéhokoľvek súvisu s majetkovým konaním spoluobžalovaného, odvolací súd uvádza, že rozhodujúce nie je pomenovanie útoku („facka“), ale funkcia násillia v skutkovom deji. V prejednávanej veci bolo násillie použité v situácii, keď:

- spoluobžalovaný C. už na poškodeného pôsobil hrozbami bezprostredného násillia,
- držal v ruke nôž a gestikuloval ním smerom k poškodenému,
- a po údere obžalovaného došlo bezprostredne k vydaniu peňazí, preto za tejto dôkaznej situácie nemožno fyzický útok obžalovaného posudzovať izolovane.

Ďalej v odvolaní obžalovaný namietal, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil jeho obhajobu, podľa ktorej poškodený mal uraziť jeho (oslovením „buzerant“), a preto mu udelil facku.

Odvolací súd uvádza, že v skutkovej verzii poškodeného, z ktorej súd prvého stupňa vychádzal, je podstatné, že po údere poškodenému spadli okuliare, obžalovaný ich zdvihol a hodil smerom k poškodenému so slovami „tu máš okuliare buzerante“. Teda podľa tejto verzie nešlo o urážku zo strany poškodeného voči obžalovanému, ale naopak o verbálny prejav obžalovaného smerom k poškodenému. Súd prvého stupňa zároveň poukázal, že kamerový záznam zachytáva prudké hodenie predmetu smerom k poškodenému, čo podporuje verziu poškodeného.

Aj keby odvolací súd pripustil, že medzi verziami strán existuje rozpor o tom, kto použil uvedený výraz, tento rozpor nie je rozhodujúci pre právne posúdenie veci. Rozhodujúce je, že násillie obžalovaného bolo použité v priebehu prebiehajúceho donucovania poškodeného k vydaniu peňazí pod hrozbou bezprostredného násillia so zbraňou a bezprostredne predchádzalo samotnému vydaniu hotovosti.

Obžalovaný v odvolaní vytýka, že súd prvého stupňa nesprávne uviedol, že svoju verziu prezentoval až po výsluchu svedka A. B., pričom tvrdí, že sa vyjadroval už bezprostredne po zadržení.

Súd prvého stupňa hodnotil predovšetkým procesné úkony vykonané v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní v procesnom postavení obvineného. Zo spisu vyplýva, že obžalovaný v prípravnom konaní využíval právo nevypovedať a ku skutku sa ucelene vyjadroval až na hlavnom pojednávaní po vykonaní výsluchu svedka B.. Aj keby obžalovaný uvádzal určitú verziu pri prvotných úkonoch po zadržení, táto skutočnosť nemení povinnosť súdu hodnotiť vierohodnosť obhajoby v kontexte celého dôkazného reťazca; a tento dôkazný reťazec (časová nadväznosť úderu a vydania peňazí, výpoveď poškodeného, ako aj najmä kamerový záznam dané potvrdzujúci) obhajobu obžalovaného neunesie.

K porušeniu práva obžalovaného na obhajobu z dôvodu čítania výpovede poškodeného. Súd prvého stupňa vykonal dôkaz čítaním zápisnice výpovede poškodeného z prípravného konania postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a) Trestného poriadku, keďže poškodený sa napriek opakovaným predvolaniam nedostavil a jeho predvedenie bolo neúspešné.

Odvolací súd uvádza, že podmienky tohto zákonného postupu boli splnené (poškodený sa na predvolanie súdu nedostavil, nepodarilo sa mu predvolanie doručiť cestou polície, rovnako predvedenie nebolo úspešné, bola mu uložená poriadková pokuta) a preto súd prvého stupňa neporušil Trestný poriadok. Skutočnosť, že osobný výsluch poškodeného na hlavnom pojednávaní nie je vždy dosiahnuteľný, je zákonodarcom predvídaná a riešená práve mechanizmami § 263 Tr. por. V predmetnej veci pri výsluchu poškodeného bol prítomný obhajca obžalovaného JUDr. Róbert Bános, ktorý mal reálnu procesnú možnosť klásť poškodenému otázky, namietat' spôsob vedenia výsluchu a konfrontovať tvrdenia poškodeného s obhajobnou verzou. Samotné vykonanie dôkazu čítaním výpovede ešte neznamená porušenie práva na obhajobu; významné je, či bol skutkový záver založený na izolovanom, neoveriteľnom podklade, alebo či má oporu v ďalších dôkazoch. V prejednávanej veci má výpoveď poškodeného oporu v obrazovom zázname z kamerového systému (časová následnosť vyhrážok, fyzického útoku a vydania hotovosti), ako aj v celkovej logike skutkového deja.

Inak povedané, práva obžalovaného na obhajobu nebolo porušené, pretože mu bola v súlade s princípom kontradiktórnosti poskytnutá adekvátna možnosť napadnúť svedeckú výpoveď a klásť poškodenému/svedkovi otázky prostredníctvom svojho obhajcu počas prípravného konania. Skutočnosť, že sa poškodený na hlavné pojednávanie napriek riadnemu predvolaniu nedostavil, zakladá zákonný dôvod na čítanie jeho predchádzajúcej výpovede (výpovede z prípravného konania), pričom záujmy obhajoby boli procesne chránené účasťou obhajcu na úkone (výsluchu poškodeného) v prípravnom konaní.

Obžalovaný ďalej namietal, že súd prvého stupňa odmietol vykonať znalecký posudok z odboru psychológie na hodnotenie dôveryhodnosti poškodeného.

Odvolačný súd uvádza, že súd prvého stupňa odôvodnil odmietnutie návrhu jednak jeho oneskoreným prednesením, jednak tým, že ho nepovažoval za potrebný vzhľadom na existujúci dôkazný stav. Odvolačný súd sa s týmto záverom stotožňuje. Skutkový stav nebol postavený výlučne na psychologickom hodnotení vierohodnosti poškodeného; kľúčovým objektívnym dôkazom potvrdzujúcim vierohodnosť poškodeného bol kamerový záznam, ktorý umožnil posúdiť priebeh udalosti v relevantných častiach (najmä časovú nadväznosť konania obžalovaných a odovzdania peňazí). Preto nevykonanie navrhnutého znaleckého dôkazu nemožno hodnotiť ako zásah do práva na obhajobu v miere zakladajúcej zrušenie rozsudku.

K námietke obžalovaného k právnej kvalifikácii – lúpež, spolupáchatelstvo a kvalifikácie „so zbraňou“. V prvom rade odvolačný súd uvádza, že sa stotožňuje s právnym posúdením skutku ako zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, spáchaného spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, pretože na základe vykonaného dokazovania zo správne ustálenej skutkovej vety vyplýva, že proti poškodenému bola použitá hrozba bezprostredného násillia (vyhrážky dopichaním a zabitím) so súčasným použitím noža a zároveň bolo použité násillie (úder do hlavy), pričom v bezprostrednej časovej súvislosti došlo k vydaniu 20 € poškodeným. Takto popísaný skutkový dej naplňa znaky lúpeže, keďže násillie a hrozba bezprostredného násillia boli prostriedkom nátlaku na získanie cudzej veci.

1. Objektívna stránka zločinu lúpeže

a) Použitie násillia alebo hrozby bezprostredného násillia

Objektívna stránka zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona spočíva v použití násillia alebo hrozby bezprostredného násillia proti inému v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

Zo skutkovej vety a vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že voči poškodenému bola použitá hrozba bezprostredného násillia, keď spoluobžalovaný držal po celý čas v ruke nôž, ktorým sa zaháňal smerom k poškodenému a verbálne sa mu vyhrážal dopichaním a zabitím, ako aj fyzické násillie, keď obžalovaný poškodeného udrel dlaňou do hlavy.

Násillie a hrozba bezprostredného násillia nepredstavovali izolované, náhodné či následné konanie, ale tvorili prostriedok nátlaku, ktorým bol poškodený donútený vydať finančnú hotovosť. Bezprostredná časová a príčinná súvislosť medzi použitím násillia a vydaním peňazí je zrejmá zo skutkovej vety aj z kamerového záznamu, keď po údere obžalovaného poškodený bezprostredne vybral peňaženku a odovzdal bankovku.

b) Zmocnenie sa cudzej veci

Zmocnením sa cudzej veci sa rozumie odňatie veci z dispozície poškodeného a jej prechod do dispozície páchatel'a alebo inej osoby. V danom prípade k zmocneniu sa cudzej veci došlo tým, že poškodený v dôsledku nátlaku odovzdal spoluobžalovanému bankovku v hodnote 20 €, ktorú mal pri sebe po vyjdení zo záložne.

Nie je rozhodujúce, že hotovosť fyzicky prevzal len spoluobžalovaný; pri spolupáchatel'stve sa zmocnenie sa cudzej veci posudzuje ako výsledok spoločného konania, a nie izolovane vo vzťahu ku každému z páchatel'ov.

c) Kvalifikačný znak „so zbraňou“

Podľa § 138 písm. a) Trestného zákona ide o spáchanie činu so zbraňou vtedy, ak páchatel' alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchatel'ov použije zbraň na útok, prekonanie alebo zamedzenie odporu, alebo ju má na taký účel pri sebe.

Zo skutkovej vety výslovne vyplýva, že spoluobžalovaný C. držal po celý čas v ruke nôž, ktorým sa zaháňal smerom k poškodenému a vyhrážal sa mu jeho použitím. Nôž je zbraňou v zmysle § 122 ods. 3 Trestného zákona. Použitie noža ako prostriedku hrozby bezprostredného násillia naplňa kvalifikačný znak „so zbraňou“.

Pokiaľ ide o obžalovaného B., tento sa do skutku aktívne zapojil v čase, keď bol nôž zjavne prítomný a použitý ako prostriedok nátlaku, čo vyplýva z kamerového záznamu aj časovej následnosti skutku. Skutočnosť, že zbraň fyzicky držal len spoluobžalovaný, nebráni aplikácii kvalifikovaného znaku vo vzťahu k obžalovanému, keďže ide o spoločné konanie spolupáchatel'ov.

Inými slovami povedané, kvalifikačný znak „so zbraňou“ je v skutkovej vete konkretizovaný tým, že spoluobžalovaný držal nôž v ruke a zaháňal sa ním smerom k poškodenému. Súd prvého stupňa vyhodnotil, že obžalovaný sa aktívne pripojil ku skutku v čase, keď už bolo zjavné, že sa voči poškodenému používa nátlak so zbraňou. Tento záver nie je svojvoľný, keďže z kamerového záznamu je zrejmé, že nôž bol u spoluobžalovaného viditeľne prítomný už pred úderom obžalovaného.

Odvolačný súd zároveň poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 10/2024, v ktorom ústavný súd zdôraznil, že pri lúpeži môže dôjsť k naplneniu znaku hrozby bezprostredného násillia u spolupáchatel'ov aj v dôsledku okolností sprevádzajúcich útok a že otázka, komu patrila zbraň alebo či

spolupáchateľ vedel o jej použití, nemusí mať rozhodujúci význam pre základnú kvalifikáciu skutku ako lúpeže. Pre posudzovanú vec je tento záver významný v tom, že podstatná je účasť obžalovaného na nátlaku smerujúcom k získaniu veci a jeho aktívne pripojenie sa k prebiehajúcej lúpežnému konaniu.

2. Subjektívna stránka zločinu lúpeže

a) Úmysel zmocniť sa cudzej veci

Subjektívna stránka zločinu lúpeže vyžaduje úmyselné zavinenie, pričom úmysel musí smerovať k použitiu násillia alebo hrozby bezprostredného násillia ako prostriedku na zmocnenie sa cudzej veci.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v čase, keď sa obžalovaný zapojil do skutku, už prebiehal nátlak na poškodeného za účelom získania peňazí. Obžalovaný poškodeného udrel do hlavy nie v izolovanom konflikte, ale v situácii, keď spoluobžalovaný požadoval peniaze a hrozil použitím noža. Bezprostredne po tomto údere poškodený odovzdal peniaze.

Z uvedenej časovej a vecnej súvislosti vyplýva, že obžalovaný bol uzrozumený s tým, že jeho konanie smeruje k donúteniu poškodeného vydať peniaze, a že násillie, ktoré použil, je prostriedkom na dosiahnutie tohto cieľa. Minimálne sa teda stotožnil s úmyslom zmocniť sa cudzej veci, čo postačuje pre naplnenie subjektívnej stránky.

b) Spolupáchateľský úmysel (§ 20 TZ)

Spolupáchateľstvo podľa § 20 Trestného zákona predpokladá spoločný úmysel páchatel'ov, ktorý môže vzniknúť aj konkludentne, teda v priebehu páchania trestného činu, a nevyžaduje sa predchádzajúci výslovný dohovor.

V danom prípade sa obžalovaný k prebiehajúcej lúpeži pripojil aktívnym konaním – úderom poškodeného – v čase, keď už bol voči poškodenému uplatňovaný nátlak so zbraňou a požiadavka na vydanie peňazí. Týmto konaním obžalovaný vedome a cieľavedome posilnil účinok hrozby a prispel k tomu, že poškodený peniaze vydal.

Skutočnosť, že obžalovaný nemusel byť iniciátorom skutku alebo že peniaze fyzicky prevzal iný spolupáchateľ, nie je rozhodujúca. Podstatné je, že sa obžalovaný stotožnil s cieľom trestného činu, ktorým bolo zmocnenie sa cudzej veci násillím, a svojím konaním k jeho dokonaniu prispel.

Súd prvého stupňa preto správne uviedol, že predchádzajúci výslovný dohovor nie je nevyhnutnou podmienkou spolupáchateľstva; rozhodujúce je spoločné konanie smerujúce k naplneniu skutkovej podstaty. Konanie obžalovaného (úder poškodenému v čase prebiehajúceho nátlaku so zbraňou a pred bezprostredným vydaním peňazí) predstavuje aktívne pripojenie sa k prebiehajúcej lúpeži a objektívne posilnenie nátlaku na poškodeného.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/14/2021, podľa ktorého skutková veta opisuje reálne skutkového deja a spolupáchateľstvo je naplnené aj vtedy, ak každý zo spolupáchateľov vykoná časť konania, ktoré vo svojom súhrne naplní znaky trestného činu; otázky vnútorného vzťahu spolupáchateľov k spôsobu spáchania činu sú vyjadrené v právnej vete ako odraz kvalifikačne použitého ustanovenia po tom, čo súd vyhodnotí skutkové okolnosti.

K trestu.

Obžalovaný namieta neprimeranú prísnosť uloženého trestu. Odvolací súd túto námietku nepovažuje za dôvodnú.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje súd v zmysle : všeobecných zásad podľa § 33a Trestného zákona podľa ktorých páchatel'ovi nemožno uložiť kruté a neprimerané sankcie. Sankcie sa ukladajú s prihliadnutím na povahu a závažnosť trestného činu alebo činu inak trestného a na osobu páchatel'a a jeho pomery. Pri ukladaní sankcií sa dbá aj na to, aby uložené sankcie viedli k odňatiu výnosov z trestnej činnosti a zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v ustanovení § 34 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. ri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pritažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu.

Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (obdobne pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a celou spoločnosťou. V treste je teda obsiahnuté spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne ako aj etické (obdobne pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tost/19/2015 zo dňa 23.6.2015).

Po komplexnom preskúmaní obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd nepochybil pri postupe v konaní, ktorým dokazoval skutočnosti potrebné na ukladanie sankcie. V tomto smere vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočne rozsiahle dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovaného (10 záznamov v RT, 14 priestupkov v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov MSSR) a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie zákonného a spravodlivého trestu. Správne súd I. stupňa skúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť a zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona (bol už za trestný čin odsúdený/naposledy trestným rozkazom Mestského súdu Bratislava I.sp.zn.0T/444/2024 zo dňa 11.06.2024).

Súd prvého stupňa pri ukladaní trestu správne vychádzal zo zákonnej trestnej sadzby za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. a zároveň zohľadnil skutočnosť, že obžalovaný spáchal opätovný zločin po predchádzajúcom odsúdení za zločin (odsúdený Okresným súdom Galanta dňa 30.11.2015 pod sp.zn.29T/138/2015 podľa § 183 ods.1, ods.2 písm.a), písm.d) Tr. zákona a § 174 ods.1, ods.2 písm.a) Tr. záko-na). Z tohto dôvodu došlo k zákonnej modifikácii trestnej sadzby zvýšením dolnej hranice (v napadnutom rozsudku vyjadrené postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zák.), a to na 8 rokov a 8 mesiacov. Až v rámci takto zvýšenej sadzby okresný súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov, teda trest uložený v dolnej časti zvýšenej sadzby.

Odvolací súd poznamenáva, že z trestnej minulosti obžalovaného vyplýva opakovaná trestná činnosť, vrátane predchádzajúcich nepodmienečných trestov, ktoré zjavne neviedli k jeho náprave. V takom prípade je dôraz na individuálnu prevenciu a ochranu spoločnosti zjavne zvýšený. Zároveň ide o násilný majetkový zločin so zbraňou, ktorý svojou povahou vyžaduje prísnu trestnoprávnu reakciu. Za týchto okolností uložený trest nemožno považovať za neprimeraný ani za rozporný s § 33a Tr. zák., keďže je uložený v rámci zákonných hraníc a pri dolnej hranici zvýšenej sadzby.

Okresný súd nepochybil ani pri zaradení obžalovaného B. na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods.2 písm.b) Tr.zákona, pretože v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu, bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin (vo veci OS Bratislava II. sp.zn.3T/53/2018, vykonanie trestu 21.07.2023).

Obžalovaný napáda aj uloženie ochranného dohľadu na 1 rok a uložené povinnosti a obmedzenia (príkaz zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie a zákaz užívania omamných a psychotropných látok).

Podľa § 76 ods.1) Tr.zákona, ochranný dohľad môže súd uložiť páchatelovi úmyselného trestného činu, ktorý bol už v minulosti najmenej dvakrát odsúdený za takýto trestný čin a ktorému znovu ukladá nepodmienečný trest odňatia slobody, alebo páchatelovi zločinu, ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije, a na povahu spáchanej trestnej činnosti, sa nedá očakávať, že po výkone trestu povedie riadny život.

Podľa § 77 ods.4) Tr.zákona, odsúdenému alebo páchatelovi, ktorému sa uložil ochranný dohľad, môže súd uložiť aj obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4.

Podľa § 78 ods.1) Tr.zákona, ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

Ochranný dohľad je ochranným opatrením, ktorého účelom je posilniť kontrolu nad správaním obžalovaného/odsúdeného po výkone nepodmienečného trestu a prispieť k jeho resocializácii a k ochrane spoločnosti. Uloženie ochranného dohľadu v danej veci odôvodňuje jednak povaha spáchaného zločinu, jednak osoba obžalovaného a jeho trestná minulosť (10 záznamov v registri trestov, v minulosti odsúdený za zločin), z ktorej vyplýva zvýšené riziko recidívy. Súd prvého stupňa uložil dohľad v trvaní 1 roka, čo odvolací súd považuje za primerané.

Uložené povinnosti a obmedzenia podľa § 77 ods. 4 Tr. zák. sú obsahovo zamerané na vedenie riadneho života a elimináciu rizikových faktorov. Príkaz zamestnať sa alebo sa uchádzať o zamestnanie je primeraným prostriedkom stabilizácie sociálnych pomerov obžalovaného. Zákaz užívania omamných a psychotropných látok je odôvodnený aj spisovými podkladmi o užívaní omamných látok, čo predstavuje významný rizikový faktor kriminality. Uvedené povinnosti nepredstavujú neprimeraný zásah do práv obžalovaného, sú časovo viazané a sledujú legitímny cieľ ochrany spoločnosti a resocializácie.

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, odvolací súd konštatuje, že poškodený si v adhéznom konaní riadne a včas uplatnil nárok na náhradu, pričom výška bola preukázaná výpoveďou poškodeného ako aj s vyhlásenou vinou spoluobžalovaného C..

Ak škodu spôsobí viac páchatelov - spolupáchatelov), súd postupuje podľa zásad spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti (solidárna zodpovednosť/ to znamená, že poškodený môže žiadať celú sumu od ktoréhokoľvek z nich).

Súd prvého stupňa správne zaviazal obžalovaného k úhrade „ spoločne“, čím chráni práva poškodeného na rýchle a efektívne vymoženie škody bez toho, aby musel poškodený skúmať mieru zavinenia jednotlivých páchatelov v exekučnom konaní.

Na záver odvolací súd uvádza, že opakovane vo svojich rozhodnutiach prizvukuje, že právo na spravodlivý proces neznamena právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 4Tdo/36/2015).

Odvolací súd nezistil také procesné alebo hmotnoprávne pochybenia, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu napadnutého rozsudku. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa majú oporu v vykonaných dôkazoch, právna kvalifikácia skutku je správna a výroky o treste, ochrannom dohľade, obmedzeniach a náhrade škody sú zákonné a primerané.

Podľa § 319 Trestného poriadku, odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného A. B., ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.